

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ELSŐ SZEKCIÓ

VAGDALT KONTRA MAGYARORSZÁG ÜGY

(9525/19. sz. kérelem)

ÍTÉLET

8. cikk • Pozitív kötelezettségek • Családi élet • A kérelmezőnek nem volt lehetősége arra, hogy megtámadja a saját biológiai gyermeke tekintetében az anya férje által tett apasági nyilatkozatot, és elismertesse saját apaságát • A releváns tényezők gondos mérlegelése, és részletes indokolás • Az apasági eljárás lefolytatása a gyermek legjobb érdekét szolgálta • Az adott ügy körülményei között a kérelmező vonatkozásában kevés figyelmet szenteltek a hazai jogban foglalt biztosítékok gyakorlati alkalmazásának • A hatóságok ügykezelése nem biztosította a kérelmező jogainak és érdekeinek megfelelő figyelembevételét • A polgári jogi kereset elévülése azért, mert az állam által kirendelt gyám elmulasztotta időben igénybe venni a szükséges jogi utakat, megfosztva a kérelmezőt annak lehetőségétől, hogy gyermekével jogviszonyt létesítsen • Az eljárásban felmerült késedelmek végső soron megszüntették a sikeres befejezés minden kilátását • Többszöri új eljárásra utasítás az ügy ténybeli hátterével összeegyeztethetetlen korábbi határozatok hatályon kívül helyezése miatt

Ezen összefoglalót a Bíróság Hivatala készítette. A Bíróságot nem köti.

STRASBOURG

2024. március 7.

Az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

A Vagdalt kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció) Kamaraként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Marko Bošnjak, *elnök*,
Alena Poláčková,
Krzysztof Wojtyczek,
Latif Hüseyinov,
Paczolay Péter,
Ivana Jelić,
Gilberto Felici, *bírák*

és Ilse Freiwirth, a *Szekció hivatalvezetője*

Figyelemmel:

a Magyarország ellen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján egy magyar állampolgár, Vagdalt István („a kérelmező”) által 2019. február 6-án a Bírósághoz benyújtott (9525/19 sz.) kérelemre;

azon döntésre, hogy az Egyezmény 8. cikkével kapcsolatos panasz kerüljön közlésre a magyar kormány („a Kormány”) felé, a kérelem többi részét pedig nyilvánítsa elfogadhatatlannak a Bíróság;

a felek észrevételeire;

a Kormány által 2021. szeptember 26-án előterjesztett egyoldalú nyilatkozatot elutasító 2022. október 11-i határozatra;

2024. február 6-án tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

az azon időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

BEVEZETÉS

1. Az ügy azzal kapcsolatos, hogy a kérelmezőnek nem volt lehetősége kiskorú lánya tekintetében saját apaságának az elismertetésére. A kérelmező azt állította, hogy az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

A TÉNYEK

2. A kérelmező 1961-ben született és Répcelakon él. A kérelmezőt Cech A., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte.

3. A Kormányt Tallódi Z. kormányképviselő képviselte az Igazságügyi Minisztériumból.

AZ ÜGY KÖRÜLMÉNYEI

4. A kérelmező beadványa alapján az ügy tényei az alábbiak szerint foglalhatók össze.

5. A kérelmező 2000 és 2005 között házasságon kívüli viszonyt folytatott R.E.-vel, aki akkoriban H.Cs. házastársa volt. 2002. szeptember 27-én R.E. egy kislányt szült, C.-t.

6. A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény releváns időszakban hatályos 35. §-a alapján (a továbbiakban: korábbi családjogi törvény – lásd a 35. pontot alább) C.-t R.E. és férje, H.Cs. lányként jegyezték be az anyakönyvi nyilvántartásba. Ez a rendelkezés azt a törvényi vélelmet állította fel, hogy a házasságban született gyermek apja az anya férje.

7. A kérelmező 2005-ig, amikor viszonya R.E.-vel véget ért, rendszeresen tartotta a kapcsolatot C.-vel.

A. A H.Cs. apaságának megdöntése iránti első eljárás

8. Mivel a kérelmező a törvény szerint nem volt jogosult saját nevében eljárást indítani, 2006. május 8-án eseti gyám kirendelését kérte a gyámhatóságtól C. részére abból a célból, hogy az eseti gyám keresetet nyújtson be H.Cs. apaságának a megdöntése iránt.

9. A közigazgatási hatóságok azzal az indokkal utasították el a kérelmező kérelmét, hogy C. családi jogállása rendezett volt, és H.Cs. apaságának a megdöntése nem szolgálta a gyermek legfőbb érdekét.

10. A bírósági felülvizsgálati eljárás során a Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte ezt a határozatot, és új eljárás lefolytatására utasította a gyámhatóságot.

11. A megismételt közigazgatási eljárásban a másodfokú gyámhatóság 2008. augusztus 12-én eseti gyámot rendelt ki C. részére a gyermek családi jogállásának tisztázása iránti eljárás megindítása céljából. A gyámhatóság pszichológus szakvéleményekre támaszkodva megállapította, hogy a gyermek érzelmileg kötődött a kérelmezőhöz, és tisztában volt azzal, hogy a kérelmező saját magát tekintette a gyermek apjának. Az, hogy a kérelmező és az anya közötti kapcsolat megromlott, negatívan hatott C.-re, és a származását övező bizonytalanság negatívan befolyásolhatta a személyiségfejlődését. A szakvélemények szerint a gyermek legfőbb érdeke a bizonytalanságok tisztázása volt. A gyámhatóság egyetértett ezekkel a következtetésekkel, és a családjogi törvény 1. § (2) bekezdésével összhangban (lásd a 35. pontot alább) úgy ítélte meg, hogy a gyermek egészséges fejlődése megkövetelte származásának a tisztázását.

12. H.Cs. és R.E. a határozat bírósági felülvizsgálatát kérte. A kérelmezőnek engedélyezték, hogy a gyámhatóság oldalán beavatkozóként csatlakozzon az eljáráshoz.

13. A Veszprém Megyei Bíróság 2009. március 3-án elutasította H.Cs. és R.E. keresetét. Figyelembe vette, hogy C. stabil családi környezetben élt, és hogy családjának a felbomlása traumatizáló hatást gyakorolhat a gyermekre. Ugyanakkor fennálltak olyan ténybeli elemek, amelyek alátámasztották a kérelmező azon állítását, hogy ő a gyermek apja, és C. tisztában volt a családi jogállásával kapcsolatos bizonytalanságokkal. A bíróság úgy találta, hogy az állandó konfliktusok és ellentmondások károsan hatottak a gyermekre, és szükséges volt az apa kilétének a tisztázása.

14. H.Cs. és R.E. felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Legfelsőbb Bírósághoz. A Legfelsőbb Bíróság 2010. január 26-i ítéletével helybenhagyta a közigazgatási határozatot. Kifejtette, hogy a családjogi törvény értelmében gyermek családi jogállásának a tisztázása iránti eljárás csak kivételes körülmények között, eseti gyám által indítható abban az esetben, ha az eljárás a gyermek legfőbb érdekét szolgálja. A Legfelsőbb Bíróság rámutatott arra: megállapítást nyert, hogy a jelen ügyben az eljárás lefolytatása szolgálta C. legfőbb érdekét.

15. Ezzel párhuzamosan, 2008. december 2-án a gyámhatóság által kirendelt eseti gyám keresetet nyújtott be a Soproni Járásbírósághoz H.Cs. apaságának a megdöntését kérve. A kérelmező tanúként vett részt az eljárásban.

16. Egy azt bizonyító DNS-vizsgálat alapján, hogy C. biológiai apja a kérelmező, a Soproni Járásbíróság 2010. november 22-én megsemmisítette H.Cs. apaságát, és elrendelte nevének C. apjakénti törlését az anyakönyvi nyilvántartásból. A határozatot fellebbezés folytán a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2011. április 13-án helybenhagyta. Az ítélet nyomán az anyakönyvi ügyekben eljáró soproni hatóság törölte H.Cs. nevét C. apjaként az anyakönyvi nyilvántartásból.

17. A kérelmező 2011. május 13-án gyermek családi jogállásának rendezése iránti eljárást indított.

18. A zalaegerszegi gyámhatóság 2011. július 27-én megszüntette az eljárást, mivel ekkorra már tisztázottá vált C. apjának a kiléte (lásd a 20. pontot alább). Ezt a határozatot a másodfokú közigazgatási hatóság 2011. szeptember 23-án, a Zalaegerszegi Törvényszék pedig 2012. január 13-án helybenhagyta. A kérelmező felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyet a Kúria

érdemi vizsgálat nélkül elutasított azzal az indokkal, hogy eljárást megszüntető határozattal szemben nem volt helye felülvizsgálatnak.

B. Apasági nyilatkozatok

19. A kérelmező 2011. május 23-án a soproni anyakönyvi hivatalban apasági nyilatkozatot tett C. vonatkozásában. Az anya beleegyezésének hiányában a kérelmezőt nem jegyezték be C. apjaként az anyakönyvi nyilvántartásba (lásd a 35. pontot alább). Miután a soproni hatóságot elfogultság miatt kizárták az eljárásból, a kérelmező 2011. június 1-jén megismételte a nyilatkozatát az eljárás lefolytatására kijelölt fertői anyakönyvi hivatalnál.

20. 2011. június 3-án H.Cs. – R.E. hozzájárulásával – a soproni közigyógyzó előtt szintén apasági nyilatkozatot tett C. vonatkozásában. Úgy tűnik, hogy a soproni hatóságok kizárása miatt Fertőd anyakönyvi hivatalát jelölték ki az eljárás lefolytatására. A fertői anyakönyvvezető 2011. július 7-én ismét H.Cs.-t jegyezte be C. apjaként a nyilvántartásba. Mivel ezen intézkedések egyike sem minősült közigazgatási határozatnak, a kérelmező számára nem állt rendelkezésre jogi út a megtámadásukra, emiatti panaszait pedig elutasították.

21. A kérelmező által a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészséghez ezt követően benyújtott, H.Cs. apasági nyilatkozatának megtámadása iránti kérelmet 2016. március 9-én arra hivatkozva utasították el, hogy visszaélésnek nem volt jele. 2016. május 9-én a Legfőbb Ügyészség arról tájékoztatta a kérelmezőt, hogy a határozat felülvizsgálatára nincs jogi lehetőség.

22. 2011. július 13-án a kérelmező büntetőfeljelentést tett a Soproni Rendőrkapitányságon, azt állítva, hogy H.Cs. 2011. június 3-i apasági nyilatkozata (lásd a fenti 20. pontot) közokirat-hamisításnak minősült.

23. A rendőrség megszüntette a nyomozást, megállapítva, hogy a kifogásolt magatartás nem minősült bűncselekménynek. Úgy vélte, hogy az ítélezési gyakorlat alapján az anyakönyvvezető nem volt köteles vizsgálni a gyermek biológiai származásával kapcsolatos tényeket. Következésképpen az apasági nyilatkozat akkor is érvényes volt, ha nyilvánvaló volt, hogy a gyermek nem a nyilatkozattevő biológiai gyermeke. A Soproni Járási Ügyészség 2012. március 9-én helybenhagyta a határozatot.

24. A Soproni Járási Ügyészség 2012. május 8-án elutasította a kérelmező által az anyakönyvvezető állítólagos hivatali visszaélése miatt tett panaszt.

C. A kérelmező apaságának megállapítására irányuló eljárás

25. A kérelmező 2011. november 4-én annak megvizsgálását kérte a Sopron Megyei Gyámhatóságtól, hogy C. családi jogállásának a megváltoztatása a gyermek legfőbb érdekét szolgálta-e. Az eljárás lefolytatására kijelölt Zalaegerszegi Gyámhivatal 2012. január 31-én elutasította a kérelmet azzal, hogy a gyermek stabil családi környezetben élt, és családi jogállásának a megváltoztatása nem szolgált a gyermek legfőbb érdekét, ezért e tekintetben semmilyen eljárás lefolytatásának nem volt helye. Ezt a határozatot a másodfokú hatóság hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

26. A megismételt elsőfokú eljárás lefolytatására kijelölt Nagykanizsai Gyámhatóság 2012. november 21-én megállapította, hogy az eljárás a gyermek érdekét szolgált, és C. számára eseti gyámot rendelt ki, aki a Győri Járásbíróság előtt polgári pert indított H.Cs. apaságának a megdöntésére. A gyámhatóság úgy ítélte meg, hogy bár C. érzelmileg és anyagilag megfelelő körülmények között élt, a származásával kapcsolatos ellentmondások és zavaró információk negatívan hatottak a pszichéjére és súlyosan veszélyeztették érzelmi fejlődését. A gyermek tisztában volt a családi jogállását övező titkokkal, és ezért zavart volt, különösen azért, mert hároméves koráig abban a tudatban nevelkedett, hogy a kérelmező az apja.

27. A Zala Megyei Gyámhatóság fellebbezés nyomán helybenhagyta a határozatot. A Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bírósági felülvizsgálati eljárásban 2013. szeptember 18-án hatályon kívül helyezte a másodfokú hatósági határozatot, és az ügy új eljárásra utasítás folytán ismét visszakerült az elsőfokú közigazgatási hatósághoz. A gyámhatóság a bíróság ítéletére figyelemmel a polgári kereset visszavonására utasította az eseti gyámot.

28. A kérelmező a bírósági határozat felülvizsgálatát kérte a Kúriától. A Kúria 2014. május 28-án a kérelmező javára döntött, és helybenhagyta a másodfokú közigazgatási határozatot, megállapítva, hogy a gyermek legfőbb érdekét biológiai származásának a tisztázása, és az erre irányuló eljárás lefolytatása szolgálta.

29. A Kúria döntése alapján a Nagykanizsai Gyámhatóság 2014. augusztus 18-án eseti gyámot rendelt ki abból a célból, hogy a H.Cs. apaságának érvénytelenítése, valamint a kérelmező apaságának megállapítása iránti eljárást megindítsa.

30. 2015. május 28-án az eseti gyám pert indított a kérelmező apaságának megállapítása iránt. A gyám nem indított eljárást H.Cs. ellen apaságának a megtámadására.

31. 2015. július 24-én a Sárvári Járásbíróság a kérelmezőt C. apjának nyilvánította. Az R.E. által beavatkozóként benyújtott fellebbezést követően a Szombathelyi Törvényszék megváltoztatta az elsőfokú határozatot. A keresetet elutasította és az eljárást megszüntette, megállapítva, hogy az apai jogállás a H.Cs. által 2011. június 3-án tett apasági nyilatkozat alapján került megállapításra (lásd a fenti 20. pontot). Apaság megállapítása iránti eljárás csak akkor indítható, ha az apai jogállás betöltetlen. A kérelmező érveire válaszolva a másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az eseti gyám a gyámhatóság 2014. augusztus 18-i egyértelmű utasítása ellenére (lásd a fenti 29. pontot) nem indított apaság érvénytelenítése iránti eljárást H.Cs. ellen, ezért a kérdést a bíróság előtt folyó eljárásban nem lehetett vizsgálni. A Kúria 2017. január 27-én helybenhagyta a határozatot. Az Alkotmánybíróság 2018. szeptember 25-én elutasította az indítványozó alkotmányjogi panaszát azzal az indokkal, hogy a szóban forgó bírósági határozatokkal szemben nem lehetett alkotmányjogi panaszt benyújtani.

D. A H.Cs. apaságának megdöntése iránti második eljárás

32. 2017. március 31-én a C.-t képviselő eseti gyám eljárást indított H.Cs. apaságának semmissé nyilvánítása iránt. A kérelmező ebben az eljárásban nem volt fél.

33. A Veszprémi Járásbíróság 2018. február 14-én elévülés miatt elutasította a keresetet. Megállapította, hogy a korábbi családjogi törvényt hatályon kívül helyező Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: új Polgári Törvénykönyv) 2014. március 15-i hatálybalépését követően apaság semmissé nyilvánítása iránti keresetet a kiskorú gyermek hároméves kora előtt, vagy – ha a gyermek az apaság megtámadásának okairól később szerzett tudomást – a tények megismerésétől számított egy éven belül lehetett benyújtani. A bíróság szerint, mivel az eljárásban C. volt a kérelmező, az egyéves határidő kezdő időpontja 2014. augusztus 18. volt, amikor a gyámhatóság az eseti gyámot kirendelte (lásd a fenti 29. pontot). Ezért a 2017. március 31-i kereset elévült. A bíróság megjegyezte, hogy a kérelmező C. vonatkozásában fennálló apaságának a megállapítására irányuló eljárás nem szakította meg az egyéves határidő folyását, mivel annak tárgya más volt. A Veszprémi Törvényszék 2018. június 26-án helybenhagyta ezt a határozatot.

E. Az ezt követő eljárás

34. A kérelmező 2018-ban polgári pert indított C. és R.E. ellen apai jogállásának a megállapítása iránt. A Bíróság rendelkezésére álló legutóbbi információ időpontjában (2023. február 17.) ez az eljárás még folyamatban volt.

RELEVÁNS JOGI KERET ÉS GYAKORLAT

35. A korábbi családjogi törvény (lásd a fenti 6. pontot) szóban forgó időszakban hatályos szövege kimondta:

1. §

„...

(2) E törvény alkalmazása során mindenkor a kiskorú gyermek érdekében figyelemmel, jogait biztosítva kell eljárni.”

35. §

„(1) A gyermek apjának azt kell tekinteni, akivel az anya a fogamzási idő kezdetétől a gyermek születéséig eltelt idő vagy annak legalább egy része alatt házassági kötelékben állott. A házasság érvénytelensége az apaság véelmét nem érinti.

...”

37. §

„...

(2) Az a férfi, akitől a gyermek származik, a fogamzási idő kezdetétől fogva a gyermeket teljes hatályú nyilatkozattal a magáénak ismerheti el, ha

- a) a törvény értelmében nem kell más férfit a gyermek apjának tekinteni és
- b) a gyermek legalább tizenhat évvel fiatalabb, mint a tizenhatodik életévét betöltött nyilatkozó.

...

(4) A nyilatkozat teljes hatályához szükséges az anyának, a kiskorú gyermek törvényes képviselőjének, és ha a gyermek a tizennegyedik életévét betöltötte, a gyermeknek a hozzájárulása is. Ha az anya, illetőleg a gyermek nyilatkozatában tartósan gátolva van, a hozzájárulást a gyámhatóság adja meg.”

43. §

„(1) Az apaság véelmét meg lehet támadni, ha az, akit a vélelem alapján apának kell tekinteni, a gyermek anyjával a fogamzás idejében nemileg nem érintkezett, vagy a körülmények szerint egyébként lehetetlen, hogy a gyermek tőle származik.

(2) Ha az apaság véelme teljes hatályú apai elismerésen alapul, a vélelmet azon az alapon is meg lehet támadni, hogy a nyilatkozatnak a törvényes feltételek hiányában nincs teljes hatálya.

(3) A megtámadásra jogosult

- a) a gyermek,
- b) az, akit a vélelem alapján a gyermek apjának kell tekinteni,
- c) a gyermek halála után leszármazója.

...

(6) Az apaság véelmét a gyermek a nagykorúsága elérése utáni egy évig, a többi jogosult pedig a gyermek születéséről szerzett értesülése időpontjától számított egy év alatt támadhatja meg. Az a jogosult, aki a megtámadás alapjául szolgáló tényről a reá nézve megállapított határidő kezdete után értesült, az értesüléstől számított egy év alatt támadhatja meg az apaság véelmét.”

44. §

“(1) Az apaságnak és az anyaságnak, továbbá az utólagos házasságkötés hatályának bírósági megállapítását keresettel lehet kérni, s keresettel lehet megtámadni az apaság véelmét is. A pert a jogosultnak személyesen kell megindítania.

...

(4) Az apaság véelmének megdöntése iránti per megindítása előtt a gyámhatóságnak cselekvőképtelen kiskorú esetében — elháríthatatlan akadályt kivéve — az anyát és a vélelmezett apát meg kell hallgatnia. A

gyámhatóság a perindításhoz csak akkor járulhat hozzá, ha a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a kiskorú érdekében áll. Ha az anya és a vélelmezett apa között a gyermek elhelyezése vitás, a gyámhatóság a hozzájárulást csak kivételesen indokolt esetben adhatja meg.

...”

36. A 2014. március 15-én hatályba lépett új Polgári Törvénykönyv releváns rendelkezései az alábbiakat mondják ki:

X. Fejezet

Az apaság vélelmének megtámadása

4:111. §

„(1) Az apaság vélelmének megdöntése iránti pert a kiskorú gyermek és az anya a gyámhatóság hozzájárulásával a kiskorú gyermek hároméves koráig indíthatja meg. A többi jogosult az apasági vélelem keletkezésétől számított egy év alatt támadhatja meg az apaság vélelmét.

....

(4) Az a jogosult, aki a megtámadás alapjául szolgáló tényről a rá megállapított határidő kezdete után szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított egy év alatt támadhatja meg az apaság vélelmét.”

37. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény kimondta:

23. §

„Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a Ptk. hatálybalépésekor fennálló családjogi jogviszonyokra, valamint az e jogviszonyokkal kapcsolatos, a Ptk. hatálybalépését követően keletkezett tényekre, megtett jognyilatkozatokra a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni.”

9. A leszármazáson alapuló rokoni kapcsolat

(A Ptk. 4:107–4:114. §-ához)

32. §

„A Ptk. apaság megtámadására vonatkozó rendelkezéseit akkor kell alkalmazni, ha az apaság megtámadására irányuló keresetet a Ptk. hatálybalépése után nyújtották be.”

(A Ptk. 4:111. §-ához)

33. §

„Ha az apai státusz a Ptk. hatálybalépése előtt lett betöltve, az apaság vélelmének megtámadására a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény ... által előírt határidőket kell alkalmazni 2017. március 14-ig.”

38. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet kimondja:

64. §

„(1) A családi jogállás rendezése iránti per megindításához a gyámhivatal a gyermek törvényes képviselőjének ellátására eseti gyámot rendel ki. Az eseti gyám kirendelését a szülő, a gyermek gyámja és a tizennegyedik életévét betöltött gyermek kérheti, de a kirendelésről a gyámhivatal hivatalból is dönthet. ...

(4) A gyámhivatal a családi jogállás megállapítására irányuló per megindításához történő hozzájárulását megelőzően vizsgálja, hogy a származás kiderítése és a családi jogállás rendezése a gyermek vagy a gondnokság alatt álló személy érdekében áll-e.”

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 8. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

39. A kérelmező azt panaszolta, hogy azért volt képtelen elismertetni lánya tekintetében az apaságát, mert a hazai hatóságok nem voltak hatékonyak az eljárás lefolytatása során. Az Egyezmény 8. cikkére hivatkozott, amely kimondja:

“1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

A. Elfogadhatóság

40. Az apasági eljárásokat illetően a Bíróság számos alkalommal kimondta, hogy az ilyen eljárások a személyes identitás fontos aspektusait magában foglaló 8. cikk (lásd *Novotný v. the Czech Republic*, no. 16314/13, § 41, 7 June 2018) hatálya alá tartoznak (lásd *Mikulić v. Croatia*, no. 53176/99, § 51, ECHR 2002-I).

41. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan, és az Egyezmény 35. cikkében felsorolt egyéb okok alapján sem elfogadhatatlan. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdem

1. A felek észrevételei

42. A kérelmező azt állította, hogy az apaságának C. tekintetében történő jogi megállapítására irányuló kérelmeit elutasító határozatok sora és az, hogy ő nem támadhatta meg a H.Cs. által tett apasági nyilatkozatot, sértette a családi és magánélet tiszteletben tartásához való jogát.

43. Rámutatott arra, hogy jogerős bírósági ítélet zárta ki H.Cs. biológiai apaságát C. tekintetében, de a hazai hatóságok nem tettek eleget a határozatban foglaltaknak. Így a családi élethez való jogába történt beavatkozás nem volt „törvényben meghatározott”.

44. Továbbá, az apaság bejegyzése iránti eljárásban a hatóságok elmulasztották megtenni mindazon szükséges intézkedéseket, amelyek megtétele ésszerűen elvárható volt tőlük. Először is, nem hajtottak végre egy jogerős bírósági határozatot, és nem jegyezték be a kérelmezőt C. apjaként. Másodszor, H.Cs.-t az ő nyilvánvalóan hamis apasági nyilatkozata alapján jegyezték be ismételt az anyakönyvi nyilvántartásba C. apjaként, mivel ilyen nyilatkozatot csak a gyermek biológiai apja tehet. Harmadszor, a hatóságok rosszhiszeműen jártak el, és negyedszer, olyan helyzetet teremtettek, amelyben a biológiai tények még akkor sem érvényesülhettek a jogi vélelemmel szemben, ha a jogi vélelem szembement a megállapított tényekkel.

45. A kérelmező előadta továbbá, hogy nem rendelkezett jogi eszközökkel H.Cs. apaságának a megtámadására, saját apasági nyilatkozata pedig az anya jóváhagyásától függött. Az apaságának megállapítására irányuló eljáráshoz való hozzáférés hiányát önmagában is a 8. cikk megsértésének kell tekinteni. Ráadásul nem létezett iránymutatás arra vonatkozóan, hogy az illetékes hatóságoknak hogyan kellett volna mérlegelési jogkörüket gyakorolniuk az apasági eljárás megindításáról szóló döntés meghozatalakor.

46. Továbbá, az eljárásindításra kijelölt eseti gyám magatartása is hibás volt. A bírósági határozatokat illetően a kérelmező úgy érvelt, hogy az érintett bíróságok soha nem végezték el a fennforgó érdekek megfelelő egyensúlyba állítását, hanem a gyermek családi jogállásának tisztázására irányuló összes keresetet H.Cs. apasági nyilatkozatára hivatkozva utasították el.

47. A Kormány fenntartotta, hogy a szülők gyermekeikkel történő újraegyesítésének elősegítése terén a tagállamokat megillető mérlegelési mozgásterre figyelemmel a kérelmező

esetében nem sértették meg az Egyezmény 8. cikkét. A hazai hatóságok minden tőlük telhetőt megtettek a kérelmező apaságának bejegyzése érdekében.

48. A Kormány rámutatott arra, hogy ha az apaság az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépése előtt került megállapításra, akkor az apasági vélelem megtámadása esetén a korábbi családjogi törvényt kellett alkalmazni. A korábbi családjogi törvény rendszerében egy harmadik személy által tett apasági nyilatkozat elsőbbséget élvezett a bírósági határozattal megállapított apasággal szemben. Az anya beleegyezésével tett apasági nyilatkozat minden további bírósági határozat nélkül akkor is teljes hatályúvá vált, ha még folyamatban volt a bírósági eljárás. Ha az apasági nyilatkozat nyomán az apai jogállás betöltött lett, akkor ugyanarra a gyermekre vonatkozóan további nyilatkozatokat nem lehetett tenni.

49. A 2014. március 15-én hatályba lépett új Polgári Törvénykönyv annyiban módosította ezeket a szabályokat, hogy az apasági nyilatkozat csak akkor válhatott teljes hatályúvá, ha a gyermek származásával kapcsolatosan nem volt folyamatban bírósági eljárás. Ha a kérelmező ügye az új Polgári Törvénykönyv hatálya alá esett volna, akkor nem nyilvánították volna elfogadhatatlannak az apasági igényét.

2. A Bíróság értékelése

50. A jelen ügyben, amelyben a kérelmező azt panaszolta, hogy nem volt lehetősége egy másik férfi által tett apasági nyilatkozat megtámadására, és saját apaságának a megállapíttatására C. tekintetében, akiről bebizonyosodott, hogy az ő vér szerinti gyermeke, a Bíróság célszerűnek tartja, hogy a panaszt az Egyezmény 8. cikke alapján az államra háruló pozitív kötelezettségek szempontjából vizsgálja meg (lásd *Koychev v. Bulgaria*, no. 32495/15, § 55, 13 October 2020).

51. A Bíróság úgy véli: nem az a feladata, hogy absztrakt módon döntsön a magyar jogalkotó választásainak az Egyezmény 8. cikkével való összeegyeztethetőségéről és arról, hogy a magát a gyermek biológiai apjának állító személy jogosult lehet-e, és milyen feltételek mellett lehet jogosult a férj apaságára vonatkozó törvényi vélelem megtámadására. Azt kell megállapítania, hogy a jelen ügyben méltányos egyensúlyt teremtettek-e az egymással versengő érdekek között, és hogy a döntéshozatali eljárás összességében tisztességes volt-e, és biztosította-e a kérelmező számára a 8. cikkben védett érdekeinek szükséges védelmét.

52. A Bíróság először is megállapítja, hogy 2006 és 2018 között számos eljárás zajlott az apai jogállás C. tekintetében történő tisztázása érdekében. Úgy véli, hogy ezek az eljárások egymással összefüggnek annak értékelésekor, hogy a hazai hatóságok biztosították-e a kérelmező számára a családi élet tiszteletben tartását, amelyhez az Egyezmény alapján joga van.

53. A Bíróság megjegyzi, hogy a magyar jog nem biztosította az apaság közvetlen megtámadásának a lehetőségét olyan férfi számára, aki olyan gyermek biológiai apjának állította magát, akinek a származása akár törvényi vélelem, akár elismerés útján megállapításra került. Ilyen eljárást eseti gyám indíthatott abban az esetben, ha a gyámhatóság úgy ítélte meg, hogy a gyermek érdekében állt, hogy megismerje a származását, és hogy tisztázott legyen a családi jogállása. A hazai hatóságok tehát mérlegelési jogkörrel rendelkeztek, amelynek célja a gyermek érdekeinek védelme, valamint a gyermek és a feltételezett biológiai apa érdekei közötti egyensúly megteremtése volt. A Bíróság megjegyzi: már megállapította, hogy a korábbi magyar családjogi törvény által az apasági keresetek terén biztosított ilyen mérlegelési jogkör önmagában nem összeegyeztethetetlen a 8. cikkben foglalt garanciákkal (lásd *Tóth Krisztián Barnabás kontra Magyarország*, 48494/06, sz. 33. pont, 2013. február 12.).

54. Továbbá, a Bíróság korábban több olyan ügyet vizsgált, amelyben a kérelmezők az apaságukat vitatták vagy az apaságukat kívánták megállapíttatni, és amelyeket az illetékes nemzeti hatóságok elutasítottak a ténybeli körülmények számbavétele után és egy olyan

mérlegelés elvégzését követően, amely – még ha szüksézáván is – figyelembe vette a különböző érintett érdekeket, különös figyelmet szentelve a gyermek szükségleteinek (lásd például, *ibid.*, §§ 33-37, valamint *A.L. v. Poland*, no. 28609/08, §§ 75-78, 18 February 2014). Más ügyekben a Bíróság megállapította, hogy a kérelmezők apasággal kapcsolatos követeléseinek az elutasítása nem sértette az Egyezmény 8. cikke által megkövetelt méltányos egyensúlyt, mivel olyan megfontolásokon alapult, mint a gyermek korábban megállapított származása, a stabilitás és folyamatosság megőrzésének a szükségessége a gyermek kapcsolataiban abban az esetben, ha létezett olyan társadalmi valóság, amelyben a gyermek jól boldogult, vagy ha az ilyen kérelem teljesítése más okból nem szolgálta volna a gyermek legfőbb érdekét (lásd *Kautzor v. Germany*, no. 23338/09, § 77, 22 March 2012, és *Doktorov v. Bulgaria*, no. 15074/08, § 31, 5 April 2018).

55. A jelen ügyet azonban meg kell különböztetni a fent leírt esetektől. A Bíróság nem hagyhatja figyelmen kívül azt a tényt, hogy a jelen ügyben a hazai hatóságok támogatták a gyermek legfőbb érdekével kapcsolatos kérelmezői álláspontot. Az eljárás megindításának engedélyezése előtt a gyámhatóság és a hazai bíróságok is részletesen megvizsgálták, hogy az apasági eljárás lefolytatása a gyermek legfőbb érdekét szolgálná-e.

56. A Bíróság megállapítja, hogy a hazai hatóságok figyelembe vették a releváns körülményeket, beleértve a gyermek családi helyzetét és környezetét, a kérelmezővel való kapcsolatát, valamint a gyermek ahhoz fűződő érdekét, hogy családi jogállása tisztázott legyen. Gondosan mérlegelték ezeket az elemeket, megállapításaikat részletesen megindokolták, és arra a következtetésre jutottak, hogy a C. származásával kapcsolatos bizonytalanság káros volt, és negatívan befolyásolta C. fejlődését (lásd a fenti 11., 13., 14. pontokat, valamint a 61. pontot alább). A Bíróság nem lát okot a hazai hatóságok azon megállapításának a megkérdőjelezésére, hogy az apasági eljárás lefolytatása a gyermek legfőbb érdekét szolgálta. Megjegyzi továbbá, hogy korábban már elismerte: a személyeknek az Egyezményben védett, létfontosságú érdeke fűződik a személyes azonosságuk valamely fontos aspektusával kapcsolatos igazság kiderítéséhez szükséges információk megkapásához, és az e vonatkozásban fennálló bizonytalanságok megszüntetéséhez (lásd *Odièvre v. France* [GC], no. 42326/98, § 42, ECHR 2003-III, és *Scalzo v. Italy*, no. 8790/21, § 58, 6 December 2022).

57. Így arról kell még megbizonyosodni, hogy az a mód, ahogyan a hazai hatóságok C. vonatkozásában az apai jogállás tisztázását célzó eljárást lefolytatták, biztosította-e a kérelmező számára ügyének meghallgatását és egyéni körülményeinek a figyelembevételét.

58. Az apasági eljárás lefolytatásának módját illetően a Bíróság megjegyzi, hogy mihelyt a DNS-vizsgálat nyomán megállapításra került a kérelmező apasága C. tekintetében, a kérelmező haladéktalanul kérte apaságának bejegyeztetését. A releváns információk jogerős bírósági ítéletben történt megállapításától számított körülbelül egy hónapon belül a kérelmező apasági nyilatkozatot tett C. vonatkozásában. A hazai jogszabályok azonban nem tették lehetővé számára, hogy az anya beleegyezése nélkül ilyen nyilatkozatot tegyen, még akkor sem, ha ez szolgálta volna a gyermek legfőbb érdekét. A kérelmező számára olyan jogi út sem állt rendelkezésre, amely az anya elutasítását orvosolni tudta volna. Ellenkezőleg, a hatóságok ismét H.Cs.-t jegyezték be a gyermek apjaként, annak ellenére, hogy H.Cs. apasági nyilatkozata a megállapított tényekkel ellentétes volt. A Bíróság tudomásul veszi az ügyészség azon következtetését, hogy a magyar jog alapján az anyakönyvvezetőnek nem volt a feladata, hogy H.Cs. C. apjakénti ismételt bejegyzésekor ellenőrizze a gyermek származását. A Bíróság azonban nem hagyhatja figyelmen kívül azt a tényt, hogy a hazai hatóságoknak teljes mértékben tisztában kellett lenniük a gyermek biológiai származásával kapcsolatos jogerős bírósági határozattal és azzal, hogy a kérelmező apasági nyilatkozatot tett C. tekintetében, de a hatóságok úgy döntöttek, hogy figyelmen kívül hagyják ezeket a körülményeket.

59. Ez a megközelítés gyakorlatilag elzárta a kérelmezőt annak minden további lehetőségétől, hogy apaságát elismertesse, azon megállapított biológiai tény ellenére, hogy ő volt a gyermek

apja. Először is, megakadályozták abban, hogy közigazgatási eljárást kezdeményezzen a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében, mivel az apai jogállás C. tekintetében az anyakönyvi nyilvántartás szerint betöltött volt. Másodszor, a gyámhatósághoz intézett, a kérelmező apaságának megállapítását célzó kereset sem vezetett eredményre.

60. E második eljárást illetően a Bíróság megjegyzi, hogy a kérelmező esetében a gyermekével való kapcsolat létesítésének a lehetőségét a korábbi családjogi törvény 43. §-a korlátozta. Miközben a vélelmezett apa érdekeit ez a rendelkezés biztosítani tudta, a kérelmezőhöz hasonló helyzetben lévő olyan egyén érdekeit figyelmen kívül hagyta, aki bizonyítottan olyan gyermek biológiai apja volt, akinek az esetében az apai jogállás az anyakönyvi nyilvántartás szerint nem volt betöltetlen (lásd a fenti 16. és 20. pontot). Csak abban az esetben került sor a gyermek nevében eljárást kezdeményező eseti gyám kirendelésére, ha a gyámhatóság úgy ítélte meg, hogy a gyermek családi jogállásának a tisztázása a gyermek legfőbb érdekét szolgálta.

61. A Bíróság észrevételezi: annak ellenére, hogy a hazai hatóságok korábban arra a következtetésre jutottak, hogy a gyermek származásának a tisztázása C. érdekét szolgálta (lásd a fenti 9-14. pontokat), e hatóságok újabb értékelést végeztek el (lásd a fenti 25-28. pontokat). Amint a Bíróság fentebb megjegyezte, a hazai hatóságok nem bírálhatók amiatt, hogy az intézkedéstétel előtt megvizsgálták, hogy a gyermek érdekei erősebbek voltak-e a kérelmező érdekeinél (lásd a fenti 53. pontot), mivel ennek az eljárásnak a célja egyértelműen az volt, hogy egyensúlyt teremtsen a gyermek és a biológiai apa érdekei között. Ebben a vonatkozásban a Bíróság hangsúlyozza, hogy a gyermek legfőbb érdekének újbóli értékelése a korábbiakkal azonos eredményre vezetett, hiszen a hazai hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy a származásával kapcsolatos bizonytalanság és az ellentmondásos információk negatív hatással voltak C. pszichéjére és érzelmi fejlődésére, ami szükségessé tette családi jogállásának a tisztázását.

62. A Bíróság azonban aggodalommal jegyzi meg, hogy három évbe telt, amíg a hazai hatóságok újból rendezték a gyermek legfőbb érdekének a kérdését, és amíg a gyermek érdekeinek a képviselőjére eseti gyámot rendeltek ki azzal az utasítással, hogy indítson eljárást H.Cs. apaságának a megsemmisítése, valamint a kérelmező apaságának a megállapítása iránt (lásd a fenti 29. pontot).

63. Továbbá, az eseti gyámnak pert kellett volna indítania H.Cs. apaságának a megtámadására, de ő a gyámhatóság utasításait figyelmen kívül hagyva nem tette ezt meg (lásd a fenti 30. pontot). E mulasztás miatt a kérelmező apaságának bejegyzése iránti kereset szükségszerűen sikertelenné vált, és elutasításra is került azon az alapon, hogy az anyakönyvi nyilvántartás szerint a gyermek vonatkozásában az apai jogállás betöltött volt (lásd a fenti 31. pontot).

64. Ezzel kapcsolatban a Bíróság megjegyzi, hogy határozataikban a bíróságok megismételték: a másik férfi, H.Cs. általi jogi elismerés pusztán ténye elegendő volt a kérelmező biológiai apaságának elismerését célzó kérelem elutasításához, függetlenül H.Cs. apasági nyilatkozatának tényleges körülményeitől. A bíróságok nem vették figyelembe azt a tényt, hogy C. apjának kilétét jogerős bírósági ítélet állapította meg, amit nem lett volna szabad megkérdőjelezni.

65. A Bíróság azt is észrevételezi, hogy az eseti gyám mulasztásának orvoslására tett további kísérlet is hiábavalónak bizonyult, mivel a vélelmezett apa apaságának megtámadására nyitva álló törvényi határidő lejárt miatt az eseti gyám által C. nevében benyújtott újabb, H.Cs. apaságát támadó keresetet az ügy konkrét körülményeinek a vizsgálata nélkül elévültnek nyilvánították (lásd a fenti 33. pontot).

66. A törvényi határidőknek a kérelmező ügyében kifejtett hatását illetően a Bíróság megjegyzi, hogy korábban különbséget tett olyan helyzetek között, amikor az apaság megállapítása iránti kereset benyújtására a hazai jogban előírt határidők abszolút és kógens

jellegűek voltak, és olyan helyzetek között, amikor a hazai jog lehetővé tette e határidők meghosszabbítását, ha a releváns tények a határidő lejárta előtt nem voltak ismertek (lásd *Lavanchy v. Switzerland*, no. 69997/17, § 34, 19 October 2021). Elvileg a korábbi családjogi törvény 43. § (6) bekezdése és az új Ptk. 4:111. §-a is a második forgatókönyv alá esik, mivel lehetővé teszik az apasági vélelem azon időponttól számított egy éven belüli megtámadását, amikor az érintett személy tudomást szerzett a megtámadást megalapozó tényekről. Mivel azonban ezek a rendelkezések semmilyen más indok alapján nem tették lehetővé valamely határidő elmulasztását, a kérelmező helyzetére nem vonatkoztak, mivel az ő esetében az állam által kirendelt eseti gyám mulasztása miatt nyilvánították elévültnek a polgári jogi keresetet.

67. A Bíróság ebben az összefüggésben szükségesnek tartja annak megismétlését, hogy az állam Egyezmény alapján fennálló felelőssége az állam minden szervének, megbízottjának és alkalmazottjának a cselekménye tekintetében felmerülhet. A Bíróság meggyőződött arról, hogy ez a megfontolás a C. képviselőre kirendelt eseti gyámra is vonatkozik. Úgy véli, hogy az eseti gyámnak minden szükséges jogi utat igénybe kellett volna vennie C. családi jogállásának a rendezése érdekében. Azzal, hogy ezt nem tette meg kellő időben, azaz a vonatkozó határidő lejárta előtt, ténylegesen megfosztotta a kérelmezőt a gyermekével való jogviszony létesítésének lehetőségétől.

68. Összefoglalva, a Bíróság elismeri, hogy a hazai szabályozás tartalmazott olyan biztosítékokat, amelyek lehetővé tették az összes felmerülő érdek vizsgálatát egy olyan eljárás megindítására vonatkozó döntés meghozatala előtt, amely érinthette a gyermek családi jogállását.

69. A jelen ügy egyedi körülményei között azonban a kérelmező tekintetében kevés figyelmet fordítottak e biztosítékok gyakorlati alkalmazására, és nem úgy tűnik, hogy a kérelmező ügyének hatóságok általi kezelése biztosította volna a kérelmező jogainak és érdekeinek a kellő figyelembevételét. A Bíróság továbbá aggodalommal jegyzi meg a korábban levont következtetések hatályon kívül helyezése miatti új eljárásra utasítások számát, az ügy tényállásával nyilvánvalóan összeegyeztethetetlen határozatokat, és végül a korábbi utasításokat figyelmen kívül hagyó eseti gyám magatartását, különösen annak fényében, hogy a kérelmező számára nem állt rendelkezésre olyan közvetlenül hozzáférhető eljárás, amellyel jogi apaságának a megállapítását kérhette volna. Eközben az eljárás elhúzódása elkerülhetetlenül csökkentette és végül meg is szüntette az eljárás sikeres befejezésének minden kilátását.

70. A Bíróság annak megvizsgálását követően, hogy mindezen elemek együttesen milyen módon befolyásolták a kérelmező helyzetét, arra a következtetésre jut, hogy az állam még a számára biztosított mérlegelési mozgástér figyelembevételével sem biztosította a kérelmező számára családi életének a tiszteletben tartását, amelyre a kérelmező az Egyezmény alapján jogosult volt (lásd, *mutatis mutandis*, *Różański v. Poland*, no. 55339/00, § 79, 18 May 2006).

71. Ezért az Egyezmény 8. cikkét megsértették.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

72. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

73. A kérelmező 50 000 eurót követelt nem vagyoni kártérítésként.

74. A Kormány túlzottnak találta a kérelmező igényét.

75. A Bíróság 10 000 eurót, valamint az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét ítéli meg a kérelmező részére nem vagyoni kártérítésként.

B. Költségek és kiadások

76. A kérelmező további 3 574 eurót követelt a hazai bíróságok előtt felmerült költségek és kiadások megtérítésére. Előterjesztette, hogy nem tudja igazolni az összes költséget és kiadást, mivel azok közel tizenhárom éven át tartó eljárásban merültek fel. A kérelmező továbbá 8 750 eurót, valamint az ezen összeget terhelő áfa összegét kérte a Bíróság előtt felmerült költségek megtérítésére. Ez az összeg 150 euró óradíjjal számított ötvennyolc óra jogi munka díjának, valamint 50 euró óradíjjal számított három óra jogi asszisztensi munka díjának felel meg.

77. A Kormány vitatta ezeket az igényeket.

78. A Bíróság esetjoga szerint valamely kérelmező csak annyiban jogosult a költségek és kiadások megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy azok ténylegesen és szükségszerűen merültek fel, és összegüket tekintve észszerűek. A birtokában lévő dokumentumokra és a fenti kritériumokra figyelemmel a Bíróság az összes címen felmerült költség tekintetében 10 000 euró, valamint az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegének a megítélését tartja észszerűnek a kérelmező részére.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmet;
2. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 8. cikkét megsértették;
3. *Megállapítja*:
 - (a) hogy attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, az alperes államnak az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmező részére az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetéskori átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - (i) nem vagyoni kár tekintetében 10 000 (tízezer) eurót, plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - (ii) költségek és kiadások tekintetében 10 000 (tízezer) eurót, plusz az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

4. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.
Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2024. március 7-én, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Ilse Freiwirth
Hivatalvezető

Marko Bošnjak
Elnök